

PM 2013:117 RI (Dnr 001-765/2013)

Anmälan om svar på remiss från Justitiedepartementet om E-röstning och andra valfrågor (SOU 2013:24)

Borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

Anmälan om svar på remissen ”E-röstning och andra valfrågor” (SOU 2013:24), godkänns.

Föredragande borgarrådet Sten Nordin anför följande.

Ärendet

Justitiedepartementet har remitterat 2011 års vallagskommittés slutbetänkande om e-röstning och andra valfrågor (SOU 2013:24). Kommitténs uppgift har varit att se över delar av valsystelet. I slutbetänkandet lägger kommittén fram förslag om införande av elektroniskt röstningsförfarande, kompletterande bestämmelser eller andra åtgärder avseende förtidsröstningen, förtidsröstning vid omval, tillgänglighet till röstmottagningsställen, budröstning samt rösträtten för unionsmedborgare. På grund av kort remisstid har stadsledningskontoret och valnämndens kansli svarat med ett kontorsyttrande som nu anmäls.

Remissen finns att läsa i sin helhet på regeringens hemsida:

<http://www.regeringen.se/content/1/c6/21/48/78/89002b33.pdf>

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret och valnämnden.

Mina synpunkter

Jag föreslår att borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

Anmälan om svar på remissen ”E-röstning och andra valfrågor” (SOU 2013:24), godkänns.

Stockholm den 14 augusti 2012

STEN NORDIN

Bilaga

Slutbetänkandet E-röstning och andra valfrågor (SOU 2013:24), sammanfattning

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Det antecknades till förteckningen att Miljöpartiet avstår från att delta i beslutet.

Kommunstyrelsen

Det antecknades till protokollet att Miljöpartiet avstår från att delta i beslutet.

ÄRENDET

Justitiedepartementet har remitterat en utredning som innehåller förslag till ändringar i det svenska valsystemet. Kommittén behandlar i detta slutbetänkande bland annat frågor rörande elektronisk röstningsförfarande och förtidsröstningen.

E-röstning

Kommittén gör bedömningen att det finns ett värde i sig att det blir enklare och mindre kostnadskrävande för väljarna att utöva sina demokratiska rättigheter. Ett sätt att uppnå det målet är att tillåta e-röstning via internet på andra platser än röstmottagningsställen. Kommittén förslår att det så snart som möjligt tillsätts en utredning med uppdrag att närmare överväga förutsättningarna för att införa ett e-röstningssystem. I första hand förordar kommittén försök med e-röstning via internet i okontrollerade miljöer, men att den tekniska lösningen bör utformas så att den kan tillämpas även i vallokaler och röstningslokaler. Inriktningen för utredningens arbete bör vara att försök med e-röstning ska genomföras vid de allmänna valen år 2018.

Förtidsröstning

Val- och röstningslokaler

Enligt vallagen ska varje kommun se till att det finns lämpliga lokaler som kan användas som val- och röstningslokaler och som i fråga om lokalisering, tillgänglighet och öppethållande ger väljarna goda möjligheter att rösta. Det är kommunen som bestämmer vilka lokaler som ska användas. Kommittén anser att det är ett naturligt krav på de lokaler som används att de av väljarna uppfattas som värdemässigt neutrala. Röstmottagning bör därför inte äga rum i t.ex. lokaler som har anknytning till religiösa eller politiska sammanslutningar eller liknande och inte heller i lokaler med anknytning till visst företag. Detta bör komma till tydligt uttryck i vallagen.

Enligt kommitténs mening är det av stor vikt för att kunna uppnå ett högt valdeltagande att det finns lätt tillgängliga röstningslokaler. Platser där ett stort antal personer vistas eller passerar är från den synpunkten mycket lämpliga. Samtidigt måste det dock understrykas att det skydd som väljarna har rätt till i en röstningslokal, bl.a. att inte utsättas för politisk propaganda i muntlig, skriftlig eller annan form, måste kunna garanteras. Vidare måste det vara klart inom vilket område röstmottagarna har befogenhet och skyldighet att upprätthålla sådan ordning som förutsätts för att väljaren ostört ska kunna genomföra sin valhandling. Ett röstmottagningsställe ska enligt kommitténs mening vara tydligt avgränsat, t.ex. genom avskärmning eller på likande sätt, så att man skapar ett rum där röstningen sker. Det angivna kravet bör också klart framgå av vallagen.

Öppettider och bemanning

Kommittén föreslår att vallagens bestämmelser om öppettider i röstningslokaler kompletteras med en minimiregel om att det i varje kommun måste finnas en röstningslokal som är öppen varje dag och fram till kl. 20.00 på valdagen.

Vidare föreslår kommittén att minst två röstmottagare i en förtidsröstningslokal alltid ska vara närvarande vid röstmottagning.

Utbildning

Kommittén föreslår att bara den som har genomgått erforderlig utbildning för röstmottagare ska få förordnas om röstmottagare samt att den lagstadgade skyldigheten att ta emot ett uppdrag som röstmottagare upphävs.

Hantering av förtidsröster

Kommittén föreslår att en uttrycklig bestämmelse om att mottaget valmateriel, i avvaktan på rösträkningen, ska förvaras avskilt och på ett säkert sätt förs in i vallagen.

Onsdagsräkningen

Kommittén föreslår att valnämndens preliminära rösträkning som enligt nuvarande regler ska ske på onsdagen efter valet får fortsätta under ytterligare en dag.

Övrigt

Vidare föreslår kommittén att vid omval ska det utanför omvalsområdet finnas minst en förtidsröstningslokal i varje kommun som ger väljarna goda möjligheter att rösta.

De föreslår även att möjligheten att efter dispens få använda en lokal som inte uppfyller tillgänglighetskraven tas bort. Det ska i vallagen införas en bestämmelse om att en väljare som inte själv kan göra i ordning sin röst får välja vem som ska hjälpa dem.

Den som pga. sjukdom, funktionshinder m.m. inte kan ta sig till ett röstmottagningsställe kan få hjälp av s.k. ambulerade röstmottagare. Dessa ersätter de av kommunen tidigare förordnade buden.

Bestämmelserna om rösträtt vid val av kommunfullmäktige utvidgas till att omfatta även unionsmedborgare som senast på valdagen fyller 18 år och bosatta i kommunen utan att vara folkbokförda där, eftersom de, utan att tillhöra främmande makts beskickning, har full diplomatisk immunitet. För att bli upptagna i röstlängden måste de skriftligen meddela detta.

En tillskriven kandidat på en valsedel för ett parti som registrerat partibeteckning och anmält kandidaten ifråga ska anses som en lämnad personröst.

Samtliga förslag ska kunna tillämpas första gången vid de allmänna valen år 2014.

BEREDNING

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret och valnämnden.

Valnämnden

Valnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 18 juni 2013 att som svar på remissen hänvisa till stadsledningskontoret och valnämndens kanslis gemensamma tjänsteutlåtande.

Valnämndens kansli och stadsledningskontorets gemensamma tjänsteutlåtande daterat den 11 juni 2013 har i huvudsak följande lydelse.

E-röstning

Stadsledningskontoret och valnämndens kansli delar utredningens uppfattning att det bör tillsättas en utredning med uppdrag att närmare överväga förutsättningarna för att införa ett e-röstningssystem som i första hand innebär försök med e-röstning via internet i okontrollerade miljöer enligt den modell som använts i Norge. Vi vill dock framhålla att de absolut viktigaste aspekterna som måste vara tillgodosedda är att säkerhetskraven är mycket högt ställda samt att systemet är utformat på ett sådant sätt att väljarnas förtroende för valsystemet inte riskeras. Det finns med vårt idag pappersbaserade valsystem en stor fördel med att en väljare i varje led har möjlighet att följa en röst. Ett e-röstningssystem måste garantera att transparensen till valsystemet kvarstår.

En skiljelinje dras mellan e-röstning i kontrollerade miljöer, vallokaler och okontrollerade miljöer, väljarens hemmiljö. En fördel med e-röstning i s.k. kontrollerade miljöer, vallokaler, är den kontroll som röstmottagarna idag har vad gäller identifiering av väljare samtidigt som man är förvissad om att väljaren kan göra sitt val i en skyddad miljö utan påverkan från andra kvarstår. En klar nackdel med e-röstning i s.k. kontrollerade miljöer handlar bl.a. om kostnaderna och de ev. vinster med ett ökat valdeltagande som kan antas följa av ett system där väljaren kan rösta i hemmiljö. Ett krav på datorutrustning i varje vallokal skulle för Stockholms stad innebära enorma investeringar i utrustning. Om det i varje vallokal på valdagen ska finnas åtminstone två röstningsmaskiner innebär det för Stockholms stad inköp av 1070 röstningsmaskiner, beräknat på antalet valdistrikt vid de allmänna valen 2014. Då har hänsyn inte tagits till förtidsröstningen. Det finns även en stor risk att utrustningen snabbt blir gammal och det krävs stora resurser att inför varje val testa att all utrustning är funktionell. Ett valsystem i okontrollerade miljöer har också den fördelen att väljaren använder sin egen utrustning.

Förtidsröstning

Värdemässigt neutrala lokaler

Utredningen menar att det är ett naturligt krav på de lokaler som används att de av väljarna uppfattas som värdemässigt neutrala. Röstmottagning bör därför inte äga rum i t.ex. lokaler som har anknytning till religiösa eller politiska sammanslutningar eller likande och inte heller i lokaler med anknytning till visst företag. Detta bör komma till tydligt uttryck i vallagen. Något behov av att i övrigt närmare i lag ange vilka slag av lokaler som kommunen får använda finns inte, menar utredningen.

En frågeställning som lämnas därhän i utredningen är hur begreppet anknytning ska tolkas. För att ge några konkreta exempel:

- Jernhusen som äger Stockholm central kommer vid valen 2014 hyra ut eventytan i centralhallen till politiska partier. En diskussion har inletts om att använda delar av Arlanda Express lokaler som förtidsröstningslokal. Innebär det en lokal med anknytning till visst företag?
- Närmare hälften av stadens skolor är privata (friskolor). De flesta ägs av privata företag, men det finns även skolor som drivs av sammanslutningar som har politisk eller religiös inriktning. Är det förenligt med utredningens förslag att använda dessa som vallokaler?
- En förskola som drivs av en församling. Är den att betrakta som en lokal med religiös anknytning?
- Ett medborgarhus ska användas som förtidsröstningslokal. Medborgarhuset drivs av en sammanslutning av olika föreningar varav några av dem har politisk eller religiös inriktning. Är det en lämplig förtidsröstningslokal?

Utredningen menar också att varje kommun bestämmer vilka lokaler som ska användas. Det ligger i sakens natur att det ofta blir fråga om kommunens egna lokaler, t.ex. kommunkontor, skolor och bibliotek. Förutsättningarna för vilka lokaler som kan användas skiljer sig från kommun till kommun. I Stockholms innerstad finns det t.ex. inte tillräckligt med kommunala lokaler. I andra kommuner finns ingen annan lokal än t.ex. församlingshemmet att använda som vallokal.

Det är enligt vallagen kommunens ansvar att se till att det finns lämpliga lokaler som kan användas som vallokaler och röstningslokaler och som i fråga om lokalisering, tillgänglighet och öppethållande ger väljarna goda möjligheter att rösta. Med den föreslagna ändringen av vallagen minskar kommunens ansvar och möjligheter att uppfylla lagens krav.

Förslaget innebär att valnämnden kommer vara tvungen att välja bort röstningslokaler som för väljarna får till följd att det blir sämre i fråga om lokalisering och tillgänglighet. Vidare får förslaget till följd att lokaler som är sämre ur tillgänglighetsynpunkt för funktionshindrade kommer att användas. Stadsledningskontoret och valnämndens kansli anser att det vid en avvägning om en lokal med god tillgänglighet eller en lokal som är värdeneutral ska användas är tillgängligheten viktigare till förmån för ett högt valdeltagande.

Valmyndigheten, Valprövningsnämnden och flera kommuner har påtalat att det behövs tydligare riktlinjer angående valet av förtidsröstningslokaler och dess utformning vilket utredningen nu föreslår. Kommunerna tog över förtidsröstningen 2006 har sedan dess ansvaret för förtidsröstningen tre gånger. Efter det senaste valet har Sveriges kommuner och landsting genomfört flera seminarier för att starta nätverk. Många kommuner har också behov av att diskutera med varandra och olika nätverk har startats mellan kommunerna. Stadsledningskontoret och valnämndens kansli anser att det vore bättre om Valmyndigheten kunde få ett tydligare mandat att stödja kommunerna och genom dialog och erfarenhetsutbyte arbeta fram en enhetlig syn på vilka krav som ska ställas på ett röstmottagningsställe.

Röstningslokalernas belägenhet och utformning

För att bestämmelserna i 8 kap 4 § vallagen, som gäller väljarens skydd på ett röstmottagningsställe och röstmottagarnas befogenhet att upprätthålla ordningen, ska kunna tillämpas, måste röstmottagningsstället, enligt utredningens mening, vara klart avgränsat, t.ex. genom avskärmning eller på likande sätt, så att man skapar ett rum där röstningen äger rum. Även detta bör komma till uttryck i vallagen.

För det första noterar stadsledningskontoret och valnämndens kansli att kommittén inte på något sätt jämför hur förtidsröstningen genomfördes när Posten ansvarade och efter det att kommunen tog över ansvaret från år 2006. Det är värt att notera att under den tid som Posten ansvarade för förtidsröstningen skedde det i lokaler där det samtidigt pågick andra aktiviteter. I samma kö till postluckan stod väljare tillsammans, med de som var där för att hämta ut paket, betala räkningar eller hämta ut sin pension. Valmyndigheten fick även innan 2006 ta emot många klagomål om att det var rörigt. Det är givetvis vår uppfattning att det är viktigt att väljaren inte hindras eller störs under röstningen. Vi menar dock att de förslag som utredningen har är allt för långtgående och kan avsevärt begränsa kommunernas möjlighet att erbjuda väljarna lätt tillgängliga röstningslokaler.

Utredningen anför två avgöranden från Valprövningsnämnden som grund för de ändringar i vallagen som föreslås. Det ena fallet är biblioteket i Vivalla. I avgörandet skriver Valprövningsnämnden att biblioteket var en integrerad del av en galleria och saknade entrédörrar eller liknande avgränsningar. Av ritningarna i ärendet framgår att så inte är fallet. Biblioteket ligger visserligen i en galleria men biblioteket saknade inte entrédörrar. I det andra fallet hänvisar utredningen till förtidsröstningslokalen i Centralen här i Stockholm. I det fallet för nämnden ett resonemang om att lokalen saknade både väggar och tak. Med tanke på hur det såg ut och ser ut i centralhallen på Centralen gör stadsledningskontoret och valnämndens kansli bedömningen att även om vi hade byggt ett hus inne i centralhallen i anslutning till partiernas eventyta hade troligtvis Valprövningsnämnden ansett att kravet enligt 8 kap 4 § inte varit uppfyllt.

Stadsledningskontoret och valnämndens kansli gör bedömningen att som utredningen föreslår att avgränsningen bör vara sådan ”så att man skapar ett rum där röstningen äger rum” är ett allt för långtgående förslag med stöd av de två ovan nämnda fallen. Det är för valnämndens i Stockholms stad inte möjligt att hitta röstningslokaler där ett eget rum kan upplåtas på varje ställe. För att kunna genomföra förtidsröstning i Stockholm med god tillgänglighet förutsätter detta att valnämnden kan använda lokaler där vi i samarbete med ansvariga diskuterar fram hur avgränsningar kan göras med hänsyn till att inte störa den verksamhet som samtidigt pågår. Detta görs inför varje val. Vi menar att det behövs en flexibilitet hur dessa avgränsningar kan göras. Det kanske räcker med någon form av rep, skärm eller en matta som markerar röstningsområdet. Förutom den rent fysiska planeringen är det viktigt att det i röstningslokalen finns gott om röstmottagare som kan ordna köer och skapa det lugnt som krävs för att utföra sin valhandling. Stadsledningskontoret och valnämndens kansli anser att det måste vara valnämnden i respektive kommun som gör bedömningen om vilken avgränsning som är tillräcklig.

Sammantaget menar stadsledningskontoret och valnämndens kansli att det är olyckligt om det i vallagen förs in regler som är oprecisa och föremål för allt för mycket godtycklig bedömning. Eftersom Valprövningsnämndens avgörande inte går att överklaga kan det leda till skönsmässiga bedömningar.

Valpropaganda i omedelbar närhet av röstningslokaler

Stadsledningskontoret och valnämndens kansli delar utredningens uppfattning om att det inte krävs några ändringar i gällande bestämmelser för att åstadkomma tillräckligt skydd för väljarna under röstningen.

Öppettider för förtidsröstningen

Stadsledningskontoret och valnämndens kansli tillstyrker utredningens förslag om att minst en röstningslokal i varje kommun måste vara öppen varje dag under den tid röstmottagningen pågår och fram till kl. 20.00 på valdagen. Vi menar dock att öppethållandet ska anpassas till aktuellt val och vid val till Europaparlamentet ska röstningslokalen hålla öppet till kl. 21.00 på valdagen.

Bemanning

Stadsledningskontoret och valnämndens kansli instämmer med utredningens förslag om att minst två röstmottagare ska vara närvarande vid röstmottagning och anser det bra att det blir reglerat i vallagen.

Rekrytering och utbildning av röstmottagare

Utredningen gör bedömningen att det inte funnits skäl att närmare överväga några formella regler av jävskaraktör när det gäller röstmottagarna. Personer som kandiderar på lista ska dock inte anlitas som röstmottagare. Stockholms stad tillämpar redan den principen men anser att det måste vara röstmottagarna, efter att valnämndens kansli informerat om att valnämnden fattat detta beslut, som själva ansvarar för att meddela kansliet att de inte kan ställa upp som röstmottagare. Kansliet kan inte kontrollera huruvida närmare 4 000 personer står på en lista eller inte.

Stadsledningskontoret och valnämndens kansli delar i övrigt utredningens förslag både vad gäller rekrytering och utbildning av röstmottagare.

Hantering av förtidsröster

Utredningen föreslår att det i vallagen införs en ny bestämmelse som förtydligar att mottaget valmateriel, i avvaktan på rösträkningen, ska förvaras avskilt och på ett säkert sätt. Stadsledningskontoret och valnämndens kansli delar utredningens uppfattning men anser att termen valmateriel är en för oprecis term att använda i lagtext. Valmateriel är inte bara förtidsröster, det är den term som används för allt materiel som används vid valet. Vi menar att det viktigt att i vallagen ange mer exakt vad som avses.

Valnämndens preliminära rösträkning (onsdagsräkning)

Om det är nödvändigt för att med betryggande säkerhet klara av den preliminära rösträkningen, föreslår utredningen att valnämnderna får fortsätta den rösträkning som enligt nuvarande regler ska ske på onsdagen efter valet under ytterligare en dag. Stadsledningskontoret och valnämndens kansli välkomnar förslaget då valnämndens kansli i flera sammanhang lyft frågan om tidspress vid onsdagsräkningen. Vid senaste allmänna valen hade Stockholm stad 35 000 röster att behandla på onsdagsräkningen.

Förtidsröstning vid omval

Utredningen föreslår att det vid omval i kommuner utanför omvalsområdet ska finnas minst en röstningslokal som under hela förtidsröstningsperioden ger väljarna goda möjligheter att rösta. Av utredningen framgår att de inte anser det lämpligt att föreskriva minimitider för öppethållande och att det får anpassas efter bedömt behov och kan naturligtvis bli mer begränsat än vad som följer av vallagens regler om öppethållande vid vanliga val. Enligt den nya föreslagna 4 kap 21 a § ska röstningslokalerna hållas öppna enligt bestämmelserna i 4 kap 21 §. Det innebär med de ändringar som utredningen föreslår att det i varje kommun ska finnas en förtidsröstningslokal som är öppen varje dag under förtidsröstningen och fram till kl. 20.00 på valdagen. Stadsledningskontoret och valnämndens kansli delar utredningens bedömning att det bör regleras i vallagen att även kommuner utanför omvalsområdet ska erbjuda goda möjligheter att förtidsrösta. Däremot är vi tveksamma till om det är nödvändigt att alla kommuner ska tvingas till ett så omfattande öppethållande som blir konsekvensen av utredningens förslag.

Deltagande i val för personer med funktionsnedsättning

Tillgängligheten till vallokaler och röstningslokaler för förtidsröstning

Stadsledningskontoret och valnämndens kansli anser att utredningens förslag om att ta bort den nuvarande möjligheten för en kommun att, efter dispens, använda en lokal som inte uppfyller tillgänglighetskravet är bra. Vi delar även utredningens förslag om att möjligheten att i vissa fall kunna ta emot en röst utanför en vallokal också ska gälla vid förtidsröstning.

Biträde åt väljare vid röstning

Det finns en praxis som innebär att väljare som inte själv kan göra i ordning sin röst kan, förutom röstmottagarna, anlita en annan enskild person som assistent. Utredningen föreslår att detta tydliggörs i vallagen samtidigt som man förstärker skyddet för valhemligheten med en uttrycklig tystnadsplikt för enskild som hjälper en väljare att rösta. Stadsledningskontoret och valnämndens kansli stödjer utredningens förslag om förtydligandet i vallagen.

Budröstning

Budröstning och ambulerade röstmottagning

Vid röstning genom bud begränsas möjligheterna för röstmottagarna att kontrollera röstningsproceduren. Därmed ökar risken för att väljarna i dessa fall utsätts för otillbörlig påverkan vid röstningen. Förfarandet vid röstning genom bud har därför också kringgärdats med särskilda föreskrifter för att trygga genomförandet av fria och hemliga val även för denna väljarkategori. Stadsledningskontoret och valnämndens kansli delar utredningens uppfattning att detta kan vara ett avsteg som är rimligt för att ge alla människor liknande möjligheter att rösta.

Det följer av vallagen att den som själv inte kan göra i ordning sina röster vid röstningen på begäran ska få hjälp med detta av röstmottagarna. Motsvarade regler finns inte när det gäller biträde vid budröstning. För att möjliggöra för den som pga. funktionshinder, ålder m.m. inte kan ta sig till ett röstmottagningsställe föreslår utredningen att kommunen ska införa s.k. ambulerande röstmottagare. Dessa röstmottagare har då mandat att hjälpa väljaren

att göra i ordning sin röst samt omfattas av tystnadsplikt. Dessa ersätter den tidigare möjligheten att utse kommunala bud.

Utöver detta föreslår utredningen att en väljare som röstar genom bud ska, utöver vad som nu gäller, även intyga att väljaren för varje val väljaren deltar i själv har lagt en valsedel i ett valkuvert. Det innebär att en väljare som har svårt att ta sig till ett röstmottagningsställe men kan göra i ordning sin röst själv kan rösta genom bud. Om det däremot är en väljare som har svårt att ta sig till ett röstmottagningsställe och dessutom har svårt att göra i ordning sin röst kan personen be kommunen skicka ambulerande röstmottagare för att ta emot en förtidsröst. Väljaren kan då välja att antingen be de av kommunen utsedda röstmottagarna hjälpa till att göra i ordning rösten eller be någon annan person i dess närhet.

Enligt stadsledningskontoret och valnämndens kansli låter detta i och för sig logiskt och riktigt och vi anser förslaget att ersätta de kommunala buden med ambulerande röstmottagare är bra. Vi ställer oss dock lite frågande om väljarna förstår den här skillnaden fullt ut och kommer att agera efter detta.

Stadsledningskontoret och valnämndens kansli instämmer med utredningens förslag om att förenkla budröstningskuvertet.

Vissa EU-medborgares rösträtt om valbarhet i kommunala val och val till Europaparlamentet

Utredningen föreslår att bestämmelserna om rösträtt vid val av ledamöter och ersättare i kommunfullmäktige i 4 kap 2 § kommunallagen utvidgas till att omfatta även en unionsmedborgare som är bosatt i kommunen men som, enligt 5 § andra stycket folkbokföringslagen, inte ska folkbokföras där. Detta eftersom de, utan att tillhöra främmande makts beskickning, har full diplomatisk immunitet. För närvarande uppgår denna grupp till elva personer. Stadsledningskontoret och valnämndens kansli tillstyrker utredningens förslag.

Ökade möjligheter att lämna särskild personröst

Stadsledningskontoret och valnämndens kansli välkomnar utredningens förslag att tillåta väljare personrösta genom att skriva till en kandidat som partiet har anmält på valsedeln. Den ordning som gällt hittills har för både valadministrationen och väljaren tett sig som mycket ologisk. Den föreslagna ordningen innebär också att det blir lättare för de väljare som förtidsröstar i en annan kommun att personrösta.

Precis som utredningen konstaterar förutsätter förslaget informationsinsatser. Väljaren behöver information om vilka kandidater som väljaren kan skriva till för att valsedeln ska räknas även som en personröst. I en vallokal på valdagen finns normalt namnvalsedlar för den aktuella valkretsen utlagda. Informationsbehovet kan däremot vara betydligt större i en förtidsröstningslokal. En lösning kan vara uppkopplade datorer till internet där väljaren söker fram informationen. Det är däremot inte lämpligt att väljaren ska vända sig till röstmottagarna och uppge parti och vilken kandidat man avser rösta på. Vi menar att det vore önskvärt att alla kommuner gjorde på samma sätt och att Valmyndigheten får i uppdrag att utarbeta en gemensam lösning på informationsbehovet för alla kommuner.

Som svar på remissen hänvisas till stadsledningskontorets och valnämndens kanslis gemensamma tjänsteutlåtande.